

Bestämningsbok till nattsländefamilj

Wiggins, G.B. 1998. *The Caddisfly Family Phryganeidae (Trichoptera)*. University of Toronto Press. 306 s. Format 29 x 23 cm. Inbunden. ISBN 0-8020-4241-4. Pris USD 120 eller GBP 90.

I förra numret av Entomologisk Tidskrift fanns en artikel om Sveriges två största nattsländearter, *Semblis phalaenoides* och *S. atrata*. Arterna, som av författarna gavs namnen storfläckig resp. småfläckig kungsnattslända, förekommer mest i mellersta och norra Sverige och hör till familjen Phryganeidae, som omfattar 17 svenska arter.

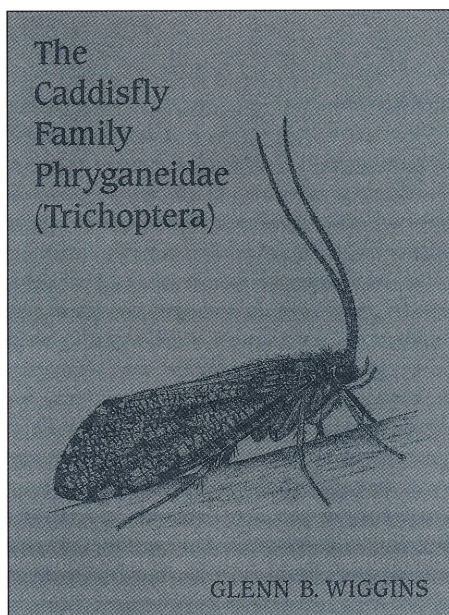
Nu har det kommit en bok som behandlar familjen Phryganeidae på världsbasis. Totala antalet arter uppges vara 74. Familjen är begränsad till norra halvklotets tempererade områden, med de flesta arterna på höga breddgrader. Det verkar vara en behändig grupp att skriva en bok om.

Vid en första genombläddring av boken ser man att det finns detaljbilder av vuxna och larver, bestämningnycklar till släkte och art, fylogenetiska träd, utbredningskartor och uppräknings av allt material som författaren har tittat på. Utbredningskartor finns enbart för 24 av de 28 nordamerikanska arterna. När det ändå finns kartor känns det synd att sådana saknas för åtminstone också europeiska arter. Visserligen finner man utbredningen i text under respektive art, men har man börjat med kartor kan man gärna fullfölja.

Boken inleds med en presentation av familjen Phryganeidae med avsnitt om morfologi, utveckling från ägg till fullbildad insekt och i vilka typer av vatten larver av de olika släktena påträffas.

Nästa kapitel behandlar evolutionen inom Phryganeidae. Här redogörs för vilka karaktärer som används, och mot slutet visas ett fylogenetiskt träd som knyter samman de olika släktena med varandra. Släktet *Semblis* är t.ex. närmast släkt med två helt asiatiska släkten, *Neurocyta* och *Eubasilissa*.

Efter bestämningnyckel till släkte för vuxna och larver följer ett kapitel för varje släkte med bestämningnycklar till fullbildade hanar och honor. För larver kommer man alltså bara till släkte. Varje art presenteras kort med alla synonymmer

angivna. Det finns också information om larven och om artens biologi (där denna är känd) och utbredning.

Jag har testat bestämningnycklarna på material i Entomologiska museet i Lund. I mitt tycke är de svåra och kanske väl mycket inriktade på genitalliekaraktärer. Det känns fortfarande lättare att bestämma svenska arter med Macans "British Trichoptera" från 1973. Men det är förstås betydligt svårare att göra bestämningnycklar till större faunor än över faunan i ett begränsat område.

Helhetsintrycket av boken blir ändå att den efter lite träning fungerar hyfsat för att bestämma arterna i familjen Phryganeidae. Vi får bra information om var arterna finns och hur de lever där detta är känt. Priset är i mitt tycke för högt. Bilderna är väl stora och kunde i de flesta fall minskats ner för att få en mer kompakt volym. Vidare saknas färgbilder, och boken kan därför knappast klassas som ett praktverk. Det känns därför onödigt att boken är inbunden. Om den varit häftad skulle man kunna få ner priset avsevärt. Fast bestämningsslitteratur brukar ju vara dyr.

Ragnar Hall